

NADAL

Sento el fred de la nit

i la simbomba fosca.

Així el grup d'homes joves que ara passa cantant.

Sento el carro dels apis

que l'empedrat recolza

i els altres qui l'avencem, tots d'adreça al mercat.

Els de casa, a la cuina,

prop del braser que crema,

amb el gas tot encès ha enllestit el gall.

Ara esguardo la lluna, que m'apar lluna plena;

i ells recullen les plomes,

i ja enyoren demà.

Demà posats a la taula oblidarem el pobres

-i tan pobres com som-

Jesús ja serà nat.

Ens mirarà un moment a l'hora de les postres

i després de mirar-nos arrencarà a plorar.

Joan Salvat-Papasset

BONES FESTES
A TOTHOM!

DINS D'AQUEST NÚMERO HI TROBAREU INFORMACIÓ SOBRE:

-Entrevista amb les sindicals

(pàgines centrals)

-El fet religiós a l'escola

(pàgina 16)

Darrer article sobre

-L'aigua: una solució per la comarca?

(pàgina 13)

Director: Alcalde Sr. Ricard Vicens
Sub-director: Jaume Cuñat Mata

Edita: Ajuntament d'Agramunt (Lleida)
Impremta G. Vicens - Guimerà, 15
Agramunt

Redacció i Administració
Carrer la Plaça, 1 Apartat Correus 10
Agramunt (Lleida)

Subscripció anual: Espanya 200 ptes.
Estranger 250 ptes.
Número solt 20 ptes.

Dipòsit Legal: L. 138-1964

Publicitat:

Una pàgina	3000 ptes.
1/2 »	1500 »
1/4 »	750 »
1/8 »	400 »

Anuncis solts, preus a convenir

Per a subscripcions i anuncis poden
dirigir-se a la Llibreria
Gaspar Vicens - Tel. 39 09 79
o bé a Pere Mora - Tel. 39 03 81
Jaume Cots - Tel. 39 01 32

METGES:

El servei «Metge de Guàrdia» de la Comarca,
per als dies festius i caps de setmana, està
constituït a càrrec dels següents doctors:

Dr. JOSEP PERULLES MORENO
Telèfon 530776 — Les Pallargues

Dr. JAUME RUFACH TURRIELLA
Telèfon 390222 — Preixens

Dr. JOAQUIM FELIP BRUFAU
Telèfon 390154 — Agramunt

Dr. MIQUEL SUAREZ OTERO
Telèfon 390635 — Agramunt

CREU ROJA:

CREU ROJA I SERVEI D'AMBULANCIA
Telèfon 390013 - Guàrdia Civil Agramunt

FARMÀCIES:

Sr. ANGEL MAS GRAU
Telèfon 390133 — Agramunt

Sr. GUILLEM VILADOT PUIG
Telèfon 390087 — Agramunt

Als domicilis dels metges i a les farmàcies, hi
ha un cartell indicant, cada festa, el metge de
torn.

RETRETS NO, PERÒ SI DONAR-NOS LA MA

Sr. Director de Sió:

Com a subscriptor i lector assidu de Sió, us comunico que m'ha plagut molt vostra labor periodística; d'una manera especial la tan gran i necessària obra de catalanitat al divulgar nostre llenguatge tan malmès, avui dia, en el parlar i l'escriptura.

Permeteu una insinuació. Trobo a faltar la secció del «Llenguatge» (Una frase i dotze mots) de P. Mora. Hauria de tornar a la palestra ja que era una realització, entre tantes, dels anhels expressats el maig passat, per la vostra Comissió de Premsa en dir-nos que «Catalanitzem Catalunya».

Encara que se'ns indiqui l'existència de cursets, diccionaris i llibres per poder parlar, llegir i escriure bé nostra rica llengua crec, que a més, pels qui encara no han passat per cap escola catalana i han estat privats d'un prenentatge correcte, com també per treure el rovellament dels qui l'han deixat oxidat per la falta del seu ús, són molt profitoses i instructives certes formes, com les seccions especials dedicades a corregir mots castellanitzats o incorrectes, i sobretot, segons personal experiència, animar a tothom que escrigui en català (la pràctica és la millor aprenenta) i no prendre com a retrets el denunciar incorreccions gramaticals sinó acceptar el donar-nos tots les mans en la tasca de purificar nostre llenguatge; així corregint-nos mútuament coneixerem o recordarem paraules i frases ben nostres que han estat bandejades.

No us sembla que hem d'anar insistint i repetint, per activa i per passiva, fins que quedin ben gravades paraules com:

Les basses d'Alpicat a Lleida i no baleses. Ja funcionen les recollectores i no les cosetxadores?, terreny vedat i no acotat!, bones catifes o estores i no alfombres!, entrepà o badall i no sandvitx?, tirar l'adob o abonament i no abono!, etc., etc.

I per què posar accent agut (´) a la lletra a, si l'hem d'accentuar, quan sempre porta greu (˘) o a la inversa en les lletres i i u que el porten sempre agut (´)?

Amb efusiva salutació de

Francesc Soler T.

MONTCLAR D'URGELL

Sr. Director de «SIO»:

Hoy se trata de algo importante: Los alumnos de Formación Profesional de esta Academia, tras mes y medio de clases, andan desorientados. No por culpa de ellos. Son un grupo de jóvenes —una cincuentena— animosos, llenos de inquietudes, que fuman mucho, que discuten, que, a veces, marean, que otras veces te dan lecciones de sensatez y compañerismo, que organizan excursiones, veladas recreativas, que tienen sus Delegados de Curso que representan al bloque ante nosotros y a los que hemos dado entrada gustosamente en reuniones de Padres y de Profesores. Forman un verdadero «grupo social» con personalidad, que, aparte de trabajar en su mayoría, se han propuesto estudiar.

Pues bien, sobre ellos soplan, de nuevo, vientos de destrucción. Como si se intentara desarraigarlos y trasplantarlos —¡así!— a otro sitio.

¡Gran equivocación! Porque esos jóvenes tienen su esencia aquí, en sus casas, junto a sus lugares de trabajo, en un Centro que es como suyo y en cuyos patios desbordan vitalidad como en sus tiempos, todavía cercanos, de estudiantes de Básica.

Nosotros salimos en defensa de unos derechos adquiridos y de unos intereses en juego importantes y, sobre todo —se nos crea o no—, porque pensamos que realizamos una obra útil. Mas... la Academia ha estado y está siempre abierta a todos y, en mayor o menor grado, es patrimonio de todos. Debiera, pues, en momentos así, ser defendida por todos y especialmente por quienes, por razón de su cargo, tienen la misión de intervenir en problemas que afecten a la comunidad ciudadana.

La inhibición en este caso, o el «¡Sálvese quien pueda!», sería, además de un error, una tremenda injusticia.

Agradecidos,

C. V.

En cumplimiento de lo que dispone el artículo 24 de la vigente Ley de Prensa e Imprenta, nos place manifestar que SIO es propiedad del Ayuntamiento de Agramunt y que su publicación no tiene finalidad lucrativa. El importe de la edición se cubre con las suscripciones, anuncios y una subvención variable del Ayuntamiento.

AGENDA

NOVEMBRE

DIA 28 — «LA CAIXA»

A la biblioteca d'aquesta entitat ha tingut lloc, aquest vespre, una reunió convocada per l'Obra Cultural de «La Caixa», per donar a conèixer i demanar l'opinió, als allí reunits -uns 35, la majoria representants de diferents entitats de la Vila- sobre una programació de diversos actes de divulgació cultural, que ha preparat aquesta entitat, per a donar-los a conèixer arreu on hi tingui biblioteques. Agramunt, junt amb Banyoles, seran les primeres poblacions que encetaran aquestes activitats culturals mensuals, programades, inicialment, fins al mes de Juny. Així doncs, per al proper mes de Desembre i en diferents dies, es faran diversos actes sota el títol genèric de "Nadal a les Biblioteques".

DESEMBRE

DIA 3 — NOTÍCIA D'E. R. C.

Aquest dia tingué lloc, a la nostra vila una reunió d'unes 80 persones representants de les seccions locals de les Comarques lleidatanes de l'Esquerra Republicana de Catalunya, per tal de tractar d'assumptes interns del partit.

DIA 4 — XOCOLATADA

La coral "Bon Cant" ha organitzat una xocolatada al seu estatge de reunió habitual, on s'han repartit diversos premis als guanyadors d'un concurs de dibuix que la Coral organitzà.

DIA 5 — INSTITUT

Els alumnes que acudeixen a aquest centre, uns 500, han estat més d'una setmana sense fer classes, degut a una averia al cremador del sistema de calefacció que, junt amb els freds que ha fet aquests dies, els feia impossible l'assistir a les classes.

**ELECTRICITAT INDUSTRIAL I DOMÈSTICA
FONTANERIA - CALEFACCIÓ
ELECTRODOMESTICS
ESPECIALITAT EN BOBINATGES**

Domènec Vilanova

*Els ofereix el seu nou Establiment
d'Agramunt, i els desitja
unes Bones Festes.*

Guimerà, 13 AGRAMUNT Tel. 390223

MES BIBLIOTEQUES

«Els catalans semblen molt més conscients de la necessitat de biblioteques que molts altres espanyols» (de «El servei de Biblioteques a Espanya. Problemes i perspectives del 1976»)

El llibre ha estat a casa nostra un producte molt preuat. Si féssim una llista de les editorials existents a l'Estat, podríem constatar que el pes específic de la producció llibresca de Catalunya és molt considerable.

Per altra banda, ja fa temps que ens preocupa la conservació del llibre. Per això podem dir amb orgull que l'Escola de Bibliotecàries de Barcelona va ser la primera fundada a Europa amb l'objecte concret de formar bibliotecaris, i que aquesta va produir el seu graduat l'any 1918 —el mateix en què s'inaugurà la primera biblioteca popular.

Parlant de Biblioteques, podem constatar que entre tot Agramunt i Comarca hi ha solament una biblioteca oberta al públic. I aquesta encara pertany a una entitat privada, «La Caixa». L'assistència diària a l'esmentada biblioteca —segons la mitjana, quaranta-nou, de l'any passat— ens indïa que cada dia que està oberta, de cada cent agramuntins, n'hi va un.

A Agramunt i Comarca hi hauria d'haver més biblioteques. La Vila hauria de comptar amb una biblioteca pròpia. També a cada un dels poblets de la Comarca (Mafet, Puigverd...) hi hauria d'haver una biblioteca —o mini-biblioteca— que d'algun manera abastís les necessitats del poble. I també a l'Institut i a les Escoles hi hauria d'haver biblioteques perquè els estudiants les poguessin utilitzar; això vol dir, que restessin obertes al públic estudiantil en uns horaris fora dels escolars.

Hom em podria replicar que, ara per ara, ja passem amb una biblioteca. Bé, però cal que ens preparem per un futur imminent, en el qual hi haurà un nombre considerable d'estudiants —sobretot de BUP— que cada dia més necessitarà de les consultes a les biblioteques. I a més, hem de ser optimistes, confiant que, de tota la munió d'estudiants que avui va al col·legi, algun sentirà demà la necessitat d'anar a la biblioteca.

Són comptades les persones que utilitzen els serveis de préstec de les biblioteques. Quants agramuntins saben que la «Biblioteca de la Caixa» té un servei de préstec que permet endur-se l'obra desitjada a casa?

Els llibres, en poc temps, quasi han quadruplicat els preus. Altrament, no tot-hom es pot permetre el luxe de tenir —per exemple— la Gran Enciclopèdia Catalana a casa. Per això és bo que comencem a pensar amb més biblioteques i que les utilitzem.

Joan Puig

Cultivador de cereales: ¿Le seduce la idea de obtener un considerable aumento de cosecha?

Consígalo en su propio cultivo, resolviendo los problemas más importantes que plantean las malas hierbas, con un deshierbe a base de

**Dicurán Extra
líquido**

¿Preocupado porque tiene mucho vallico?

Dicurán Extra líquido lo elimina, y también combate la Avena loca.

¿Harto de realizar tratamientos separados, contra malas hierbas de hoja estrecha y hoja ancha?

Dicurán Extra líquido permite controlar en un solo tratamiento, tanto las gramíneas como las malas hierbas de hoja ancha más abundantes.

¿Dudas sobre el momento idóneo de tratar?

Dicurán Extra líquido da excelentes resultados tanto si se aplica antes como después de aparecer las malas hierbas.

¿Miedo a los errores de dosificación?

Dicurán Extra líquido se presenta en líquido autosuspensible, haciendo su manejo

- más seguro
- más rápido
- más fácil y cómodo

Creemos Dicurán Extra líquido, pensando en Ud.

Dicurán Extra líquido está registrado en la D.G.P.A. con el número 12.495/77, categoría A(A-B).

Nuestros técnicos le ayudarán gustosamente en sus consultas y le aconsejarán con conocimiento de causa. Escribanos o solicite una visita.

Ciba-Geigy Sociedad Anónima
División Agroquímica
Apartado 1628
Barcelona

Delegación en Lérida:
Ciba-Geigy, Sociedad Anónima
Mosén Reig, Letra A

CIBA-GEIGY

Creadores de productos químicos para una agricultura moderna

**Dicurán® Extra
líquido**

® = Marca registrada de Ciba-Geigy, S.A., Basilea (Suiza).

Món Laboral

La Unió General de Treballadors, en reunió realitzada en dia 3 de desembre, va acordar de donar una informació a aquest periòdic per donar a conèixer i al mateix temps denunciar els fets injustos que en alguna empresa d'aquesta localitat s'estan produint, com si encara visquéssim en temps de l'Edat Mitjana, perquè veure com dones de més de vint anys s'han d'estar assegudes tota la jornada laboral, en una cadira i de cara a la parè i prohibint als altres treballadors que els dirigeixin la paraula...!

En tenir coneixement de tals fets, la U.G.T., no els pot acceptar, de cap manera, en treballadores afiliades a la nostre Central Sindical. Per això creiem de donar publicitat als fets esmentats, perquè aquestes represàlies dictatorials s'acabin ja.

Al mateix temps, aconsellem a tots els treballadors, que s'actuin amb honradesa professional per a defensar els seus problemes laborals i lluitar per a conservar i potenciar les economies de les empreses, perquè, hem d'adonar-nos que no podem pas matar la font dels nostres ingressos, per això la U.G.T. invita a demostrar que pel sol fet de ser treballadors, no podem permetre tals injustícies perquè, si analitzem els sentiments d'aquests homes i dones que estem lluitant dia i nit per a donar a la Nació una economia forta, al mateix temps d'estar omplint les caixes de moltes empreses i que ens tenen com a una màquina més, que a més d'haver de suportar una explotació creiem que no es just que s'hagi d'aguantar, també, aquests pobres rics que usen de la força i el comanament econòmic com si fossin botxins, quan el treballadors és la persona més noble i més rentable que qualsevol tipus de negoci.

No voldríem, amb aquestes línies, crear confusió i represàlies, sinó deixar ben clar que som persones amb vergonya i dignitat humana per a tenir un lloc en una societat sana i digna.

Comissió U.G.T. Local

COSES DE LA PARROQUIA

DONATIUS

La suma total del recaptat en la festivitat del DOMUND d'aquest any ha estat la quantitat de 38.740 pessetes, import assignat per a ajudar a les Missions.

CARITAS

Calladament va fent la seva feina la Caritas Parroquial. Cada mes es paguen factures per valor de 5.000 pessetes pels aliments repartits.

CALEFACCIÓ

En arribar aquest temps hivernal es fa funcionar ja la calefacció del temple, que com tothom sap es menja el seu. Com que es tracta d'un benestar del que tots els feligresos en participem, principalment aquells que més sovint assisteixen als actes de culte, cal que no deixem de col·laborar al seu manteniment, ajudant amb el que es pugui. Al cancell del temple hi ha una caixa destinada a aquest fi.

FESTIVITATS

Amb la festivitat de Crist Rei, que es celebrà el dia 20 de novembre, acaba el cicle litúrgic. En el següent diumenge ja comença l'Advent, és a dir, la preparació per a la vinguda del Senyor, puix estem ja a les portes de Nadal.

VISITA PASTORAL

En els dies 19 i 20 de novembre el nostre Bisbe girà una visita Pastoral a les parròquies de Preixens, Pradell i Ventoses. Es veu que cada any anirà a tots els arxiprestats, visitant unes parròquies determinades.

CONFIRMACIÓ

El Secretariat de Catequesi aconsella que la Confirmació sigui administrada al final de la segona etapa d'ensenyança general bàsica, per tant, els qui aquest any fan el setè curs, els prepararem perquè al novembre de l'any que ve puguin rebre la Confirmació, que en endavant, si Déu vol, serà cada any.

CAPELLA DEL SIÓ

Es van restaurar les parets, exteriors, rejuntant les pedres que queden vistes, així com afegint-ne algunes que falten, després d'aquesta labor les parets queden molt bé i donen a la Capella l'aspecte d'antiguitat i solera que li correspon.

C.

E. R. C. - Agramunt

La Secció Local de l'Esquerra Republicana de Catalunya, organitzà l'Assemblea dels vuitanta representants de les diferents seccions locals de les Comarques del Segrià, la Noguera, les Garrigues, la Segarra i l'Urgell. Presidí l'acte el senador Rossend Audet i el president de la federació ponent.

En el primer punt de l'ordre del dia es planificà la reorganització de les diferents Seccions Comarcals, reorganització motivada pel fort increment de militants que ha sofert el partit d'ençà la seva legalització el passat mes d'agost.

Es parlà, a continuació, de diferents qüestions que afectaven el Congrés del partit que, quan aquestes ratlles arribin al lector, ja s'haurà celebrat.

En el parlament del senador Audet i en les diferents intervencions que es produïren a continuació, es reafirmà una vegada més la línia política del partit i que podríem resumir en una actitud de defensa dels drets nacionals de Catalunya, així com els de la persona humana i la lluita per tal de construir una societat on desaparegui l'explotació de l'home per l'home.

Els homes i dones de l'Esquerra Republicana de Catalunya creuen, que l'ideari que els mou ha d'ajudar en gran manera a la tasca de refer una Catalunya, a la que espera uns moments certament difícils però a la vegada esperançadors, de cara a un futur en què hem de reconquerir el nostre poder d'autogovern per poder construir la gran Catalunya que tots volem i que en un temps no tan llunyà en la història intentàrem de fer.

JA TENIM CAU Gràcies!

Aquell problema que aquí vam exposar en el número de setembre ja està resolt; els escoltes de la Vila ja podem tornar a emprendre la nostra tasca, car, ja tenim «cau»

Estem al Carrer Castell n° 9

Des d'aquí voldríem donar les gràcies a tots aquells que ho han fet possible i en particular al senyor propietari del local

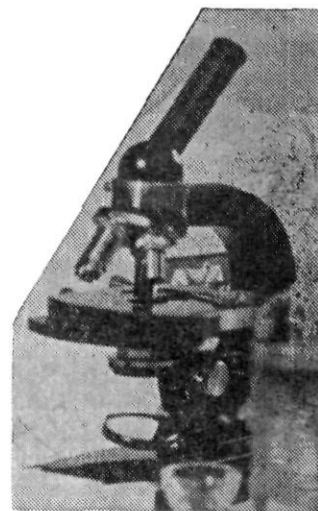
Al mateix temps voldríem donar a conèixer l'amplitud de l'agrupament de totes les branques en què estan dividits els nens dins d'aquest moviment, aquí n'hi ha quatre: Daines, Rangers, Noies Guies i l'Equip de Truc. Tots junts anem creixent i aprenent a comprometre'ns en el món d'avui.

Tothom qui estigui interessat (gran o petits) a participar-hi, pot passar pel «CAU» els dissabtes de 4 a 6.

«Moviment Escolta Verge del Socós»

Cooperativa
Agropequaria
de Guissona

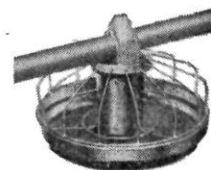
Pinsos Compostos

Escorxador general
Frigorífic

Medicaments i
Assistència Tècnica

Material per a la
Ramaderia

Secció Agrària

Tels. 20, 40 i 77

GUISSONA

inventari de riella

LA BOIRA

per Guillem Viladot

L'altre dia vaig anar a Mollerussa. La capital de la Plana d'Urgell té remembrances molt reculades. En certa manera jo també podria parlar d'una Mollerussa-monamour. Va ser la parenta d'un guardia civil qui, vora una estufa de pinyol, entre dàtils i moscatell, ens encinistrava en els viaranyos de l'amor. Unes sendes ensalivades i de ribes altes i roents. Em sembla que es deia Sofia, i si no se'n deia se'n podia dir. I davant de la nostra adolescència ella era una catedral agressiva. Tenia la pitrera contumeliosa, i els flancs sumptuosos, i les mans serpentejants, com diria el meu amic anglès, mister Blake, poeta victorià, que durant les hores d'oci tricoteja mitges inconcívils per a les seves musses. Entre dàtil i dàtil, entre tragueta i tragueta, la Sofia encetava destapaments albes que nosaltres, amb la gema dels dits, submisos, circumdàvem tremolosos, conscients que tastàvem voravius plens de llum i de pecat. El diumenge al matí, l'orella de mossén Ramon ens esperava humaníssima, i nosaltres confessàvem més les fantasies endevinades que no pas les objectivitats assumides. La Sofia, el dijous, dejuna de circumscions púbères, espiava darrera de la persiana les nostres icones que caminaven, sense esma, cap a l'estreina d'espais llampurnents: espais de dents trèmules, de llavis badats, de palmells circumspectes. I el cicle s'encetava de nou. I la carn, feta d'epitelis com banderes, vibrava inèdita, mig acorralada, sota els esbufecs, que no alé ni marinada, de la Sofia.

(Mollerussa era plena de boira, l'altre dia. La Plana d'Urgell era tota ella una orografia de boira. Els arbres, desdibuixats dins seu, eren llengües exànimes de foc que, poc a poc, cedien l'abrandament de la tardor —clorofiles ofeses per les primeres gelades— a la cendra prematura de l'hivern. Mollerussa era una crisi de teulades, una inestabilitat de ràfecs, un ressò indecís de balcons i de finestres. Amb la boira, els pobles semblen vísceres que lluiten, emmandrides, per a emergir d'uns llims que els apressen a flor de terra: de solcs gebrats, de rastells vidriosos, de tàpies poroses. Amb la boira, la vida s'arrupeix dins els forats dels records, dins els caus de les il·lusions, sota la balança de les teules que tremolen pel pes de les humitats. Amb l'hivern que espia per les cantonades dels tossals, tot convida a posar ordre als enlluernaments de l'estiu. La vida sovint és feta d'astres magnificats. Però cal saber ven bé d'on ve la llum per a poder-la mirar de fit a fit sense que ens malmeti les ninetes ni el ritme cordial.)

Durant una hora llarga d'oci, em vaig entretenir a escorcollar Mollerussa. Un deler d'adolescent em féu buscar Sofia. Per fi vaig trobar l'indret: una botiga de robes. Hi vaig entrar amb l'excusa de comprar dos metres de beta blanca. La beta blanca jo l'empro per a lligar carpetes en les quals guardo cartes, retalls de diaris, esborranys manuscrits o mecanoscrits que esperen ser tractats amb docilitat un altre dia. (Escriure —ara hi calc— és una agressió a la pròpia persona de l'escriptor que espera trobar-se, Narcís impenitent, damunt l'espill de cada paraula. Escriure és viure en un clos, és viure dins el cercle màgic que no té més protagonista que l'escriptor que es repeteix indefinidament dins de cada un dels protagonistes ficticis.) A l'altre cap de peça de la botiga, a Mollerussa, una dona d'una setantena llarga d'anys, vegetava: estàtic el cos, les mans tremoloses, les babes lentes. I per mirada servava un efluvi vidriós, tèrbol. En un moment donat, l'amo de la botiga es dirigí a una dependenta: «Treu-me la Sofia d'ací». En sentir el seu nom, una estructura de sargantanes se'm disparà per l'esquena i el ventre. Sargantanes que engrapaven el temps i el transformaven en arestes i fiblons. El temps, sempre el temps! El temps havia caigut damunt la Sofia tendra, copiosa, pletòrica, òptima. La carn de la Sofia era un pergami damunt del qual jo hi vaig poder llegir una història minúscula, feta de vulgaritats: tendreses, renúncies, festes, dolors, arribades frustracions. La dependenta, tot d'una, agafà la Sofia i, com un manat de sarments, se l'endugué enllà, endins.

(La boira era més espesa que en arribar. Pel carrer, les distàncies entre persona i persona s'havien escursat fins a establir un veinatge molt proper entre els viaranyos. Sota la boira, tots som iguals perquè ens sentim més propers i més abrigallats, i més febles. Dins la boira tots ens defensem del que som perquè oblidem qui és l'altre. Dins la boira tots som u. I la totalitat esborrona la identitat. Nosaltres sols, esmunyits de vanitats, d'escomeses, de sobergeries, d'estuferes... La boira ens fa transparents, idèntics a nosaltres mateixos. L'aigua de la boira la sentim dins nostre: dins de la nostra aquítat que s'estremeix a cada alenada, sota els batecs dels mots que brollen pels ulls com a úniques senyals de vida. «Bar la Tramuntana», «La Reconquesta», «Estanc de baix», «Estació», «La fraternitat», «l'Escudella, restaurant», «La Innovació», «La Model», «Carboneria», «Peix i bacallà», «Forn»...)

Taula Rodona

El Pacte de la Moncloa intenta dur a terme unes accions concretes que d'alguna manera, viabilitzin una recuperació inicial de la greu crisi econòmica que ens envolta. Una de les mesures plantejades —l'increment limitat dels salaris per davall del possible índex de l'augment del nivell de vida, agreujat a més pel decret de retroactivitat d'aquells convenis col·lectius que, fa temps, havien previst un acreixement dels salaris paral·lels al grau inflacionista inexistent fins al moment de la seva revisió, està provocant un clima de lògic descontent en determinats sectors d'organitzacions obreres.

Per altra banda, considerem ja imminents les eleccions sindicals que hom creu seran les primeres després d'un llarg període en què els Sindicats, independents i lliures, es constituïran en els protagonistes principals sortint d'aquest llarg peregrinatge sense cap mena de representativitat legitimada.

Tot això, doncs, a més a més de la importància que cal esperar de les diferents organitzacions sindicals en un futur no llunyà, ha decidit SIO d'organitzar aquesta taula rodona, per demanar als representants dels sindicats de la Vila i comarca (que sabem més o menys formats), una ampla informació de llurs organitzacions, objectius i alternatives. Creiem que els nostres lectors i el poble necessitem aquesta informació.

Amb aquest propòsit hem tingut una llarga xerrada amb: Emili GIL, d'Unió General de Treballadors; Jaume GRAU, de Comissions Obreres i Jaume RAMON de Unió de Pagesos, assistits per altres membres de les seves respectives Sindicals.

I aquestes foren les nostres preguntes:

—Com entenen el vostre Sindicat el desenvolupament de Catalunya (econòmic, social i cultural)? Com veieu l'autogovern de la Generalitat i la futura autonomia

CC.OO.— Estem d'acord amb els plantejaments que sobre aquestes qüestions pugui presentar la Generalitat.

U.G.T.— Considerem que això és un problema de les regions concretament, de la Catalana. Per tant, estem disposats a col·laborar amb els nous plantejaments econòmics, laborals i polítics que durant tants anys han estat discriminats.

U.P.— Des del nostre punt de vista veiem el desenvolupament econòmic com un aspecte positiu. Confiem que l'agricultura no estarà tan marginada com fins ara pel sector industrial i tenim una gran esperança amb la futura Conselleria d'Agricultura que esperem centri majorment la seva atenció a les terres de Lleida que tenen un pes específic agrícola més accentuat.

—Estan els vostres sindicats organitzats a nivell de la Vila i Comarca? Quin és el vostre nombre d'afiliats, i quina és la seva cotització? Quins són els vostres òrgans de treball? A quantes empreses hi teniu afiliats? Pel que fa als pagesos, a quants pobles hi teniu gent inscrita?

CC.OO.— Estem en període d'organització. De moment som una vintena que tenim el carnet, encara que contem amb molts simpatitzants. La nostra quota és de 100'— pts. mensuals i per ara no disposem de local social. Hi ha afiliats del nostre sindicat en tres empreses de la Vila.

U.G.T.— Ja fa quatre mesos que estem organitzat a Agramunt i Comarca i tenim contactes a nivell intercomarcal i provincial. Som uns tres-cents afiliats a la Vila distribuïts entre 35 empreses. La nostra quota és de 100 pts. mensuals. Quant a l'estatge social, el tenim obert en un pis situat a la Plaça de l'Església, núm. 3, 2on. i, com és natural, tenim un comitè format.

U.P.— A nivell local estem solament semi-estructurats. Un nombre de membres estem preparant la presentació oficial del nostre Sindicat i confiem que, quan aquestes línies sortiran al carrer, ja estarem organitzats. A nivell comarcal, estem integrats a La Segarra per afinitat de cultius i pel sector ramader. A Agramunt som uns vint-i-cinc afiliats, la majoria dels quals pertany al sector ramader. La quota actual és de deu duros mensuals, si bé al mes de Gener pròxim s'augmentarà a vint duros, respectant l'acord del Secretariat Nacional celebrat a Barcelona. No tenim, de moment, local social. Com a òrgan de treball comptem amb una revista quinzenal que se'n diu «La Terra», a la qual s'hi pot inscriure qui vulgui. Els pobles que tenen assemblea local d'U.P., són: Puigverd d'Agramunt, Preixens, Butsènit de Montgai i Pradell.

—Com penseu plantejar les eleccions sindicals: mitjans econòmics de què disposeu, tipus de propaganda, candidatures, etc.? Quina és la vostra potència qualitativa en relació amb el percentatge de la població total assalariada de la comarca? Quin grau d'acceptació preveieu per les vostres corresponents candidatures en cada una de les empreses o bé dins l'ambient pagès?

CC.OO.— Jo diria que no ens podem anticipar massa sobre el plantejament de les eleccions, car estem en període de formació, si bé creiem que tindrem el màxim recolzament de la «Provincial» per treure el màxim rendiment de les eleccions. Quant a la nostra potència, de simpatitzants en tenim molts si bé hem de reconèixer que afiliats pocs. Pel que fa a futurs resultats, no volem pecar d'orgullosos però tenint simpatitzants, treballant amb coratge i essent CC.OO. un Sindicat fort, que lluita per un sindicat únic, creiem que no serem menys que els altres.

U.G.T.— Nosaltres ja tenim uns programes fets i estem a l'espera de conèixer la data exacta de les eleccions per entregar-los als obrers. A partir del dia primer de desembre es constituïran les comissions d'empresa. D'acord amb la política de la U.G.T. (perquè, desenganyem-nos, dins dels Sindicats també hi ha política, i el nostre compte amb la simpatia i l'ajut del PSOE), ja hi ha unes plataformes formades de cara a dites comissions, potenciant tots els rams de la indústria. Pel que respecta a mitjans econòmics, nosaltres ens hem de regir per la nostra Federació per quant, si bé no estem centralitzats, hem de seguir les seves directrius. O sigui que el tipus de propaganda i muntatge de la campanya electoral, serà igual de la resta del país. D'acord amb el nombre de simpatitzants que tenim,ensem que la U.G.T. podrà comptar, dins el termini de dos mesos, amb uns cinc-cents afiliats, malgrat que alguns empresaris coaccionin els seus treballadors. Resumint, esperem un resultat positiu de les properes eleccions perquè les candidatures que oferirem estan ben preparades.

U.P.— De moment no hem parlat d'eleccions sindicals per quan darrerament hem estat enfeïnats per altres problemes, com la discussió de les peonades teòriques, les negociacions per la comercialització a Madrid, etc., treballs que s'han promogut degut al nou impost sobre les granges. De totes maneres dins de la nostra organització s'hi està treballant, però cal recordar que el propi Govern en alguns aspectes encara no ens considera legals, per exemple, empresonant a C. O. C. De totes maneres, si aproximadament un 25% de pagesos està afiliat al nostre Sindicat, esperem que es donaran a conèixer, sobre tot ens els nuclis de població inferior als 1.000 habitants, on el grau de simpatia és més elevat. Voldria remarcar que U.P. s'ha de mante-

amb les Sindicals

nir al marge de qualsevol partit polític; s'acceptan totes les ideologies, tant polítiques com religioses, mentre és sigui pagès o ramader.

—Quin grau d'acceptació i de confiança us mereix el Pacte de la Moncloa i, per altra banda, en cas de no acceptació, quines alternatives plantegeu els vostres sindicats i, per tant, quines recoloraria incondicionalment per donar sortida a l'actual crisi econòmica?

CC.OO. — Sí, la nostra Central accepta el Pacte de la Moncloa car considera que les circumstàncies actuals aconsellen donar suport al Govern per: evitar tancament d'empreses, alguns d'ells injustificats, perquè tinguin els empresaris un mínim de confiança amb el que s'evitaria la «fuga de capitals», reforçant, així, l'actuació governamental, que permeti la sortida d'aquest «bache».

U.G.T. — D'antuvi la U.G.T. no acceptava el Pacte de la Moncloa basant-se, primordialment en que, de portar-se a terme el que permet una de les clàusules del referit conveni que autoritzaria, en cas de superar el 22 % d'augment de la massa salarial a reduir en un 5 % les seves plantilles de personal, ens portaria irremissiblement a augmentar molt més encara la xifra de 1.300.000 obrers en atur que hi ha actualment. Per altra banda i, basant-se la nostra Sindical en els resultats de minuciosos estudis econòmics fets a un gran nombre de grans empreses, ha comprovat que els expedients de crisi que la majoria d'elles presenten no son res més que una maniobra per boicotejar la democràcia. No obstant, i a ran d'una reunió que el passat dia 20 sostingueren el Comité Federal del PSOE amb els alts mandataris de la nostra Central, varen acordar donar un marge de confiança d'uns tres mesos al referit Pacte per veure si s'estimula, així, l'inversió empresarial. Per tant, actualment, si bé amb un caire temporal, la U.G.T. accepta el Pacte de la Moncloa.

U.P. — Rotundament no acceptem el Pacte de la Moncloa perquè el mateix s'ha fet a espatlles de la Coordinadora (què, com sabem, està constituïda per representants de tots els sindicats democràtics i lliures pagesos d'Espanya), la qual no fou consultada ni tinguda en compte per a res el que no ens va donar ocasió de poder defensar cap de les reivindicacions per les que lluitem. Quant a la nostra alternativa, considerem

que no se'n pot parlar fins que, el poder adquisitiu del món pagès no estigui equiparat amb el del món industrial i de serveis.

—Per acabar, què els direu als treballadors en aquestes vigílies electorals? Als Sindicats pagesos: Quins objectius esperem aconseguir d'aquesta setmana de lluita i reivindicació i què els direu als pagesos, perquè poguessin tots entendre de veritat la greu realitat del camp?

CC.OO. — Nosaltres, Comissions Obreres, diríem als obrers, de cara a aquestes eleccions, que tinguin els ulls ben oberts amb els efectes d'elegir per representants de cara a l'empresa, a gent combativa (aclarint que al dir combativa no ens referim a que s'haguin d'enfrontar amb els patrons), noble i de confiança, i que sàpiguí defensar les nostres reivindicacions.

U.G.T. — Perquè creiem que els elegits han d'ésser uns coordinadors entre la massa treballadora i la part empresarial, aconsellem que s'escolleixi a homes capacitats, conscients, honrats i lluitadors per la llibertat sindical i al mateix temps que tinguin un elevat grau de dedicació als seus objectius. També aconsellem a tots els obrers, que s'afillin a qualsevol dels sindicats existents, ja que al cap i a la fi tots lluitem per aconseguir uns salaris i uns drets que ens seran comuns.

U.P. — En primer lloc fem una crida extensiva a tots els pagesos perquè es facin d'un sindicat pagès o altre, mentre ells considerin que poden representar-los dignament com a tals. Cal que tinguin en compte que solament estant units, la pagesia tindrà una sortida vàlida als seus problemes. Pel que fa al que defensàvem en aquesta setmana de lluita, era: NO a les Càmares Agràries, unes peonades teòriques justes perquè som plenament conscients que els impostos s'han de pagar, si bé aquests han d'estar justament distribuïts. Les nostres movilitzacions han demostrat que hi ha pagesos conscients d'aquesta problemàtica, car han sabut manifestar-se pacíficament, si bé què amb l'energia necessària per a fer ben palès el dret que recolza l'aconsecució de les nostres reivindicacions.

Aquestes foren les respostes a les nostres preguntes que ens varen donar els representants de les organitzacions que sabem representades a la nostra Vila, la nit del passat 23 de novembre.

CAJA DE AHORROS

Y MONTE DE PIEDAD DE LERIDA

LA CAJA DE AHORROS DE LA PROVINCIA
FUNDADA EN 1860

**Desitja unes bones Festes a tots els
Agramuntins i Comarcans**

Angel Guimerà, 18

AGRAMUNT

Una
llarga...
i dolça
tradició

Xocolata **Viladís**

Joan Barril

TALLER DE LAMPISTERIA
Reparacions e Instal·lacions

*Desitja als seus clients i amics
un bon Nadal i feliç Any Nou.*

Carrer Castell AGRAMUNT Tel. 39 06 70
(Casa Barril)

Saló

BELLESA I ESTETICA
PER A LA DONA

Riart

- MAQUILLATGES
- Depilació a la Cera
- MANICURA

Guimerà, 14 Agramunt

ROS ROCA S.A.

LA INDÚSTRIA
DEL REMOLC

COSES...

*Un nou estil de tenda dedicada per
a la venda d'objectes d'adornament
i petits detalls per oferir en les seves
diverses varietats i preus....*

*Avda. Agustí Ros, 10
AGRAMUNT*

Llenya i Carbó

F. Santamaria i Fills

Santa Esperança - Telèfon 390387

Exclusivitats * Draperia Anglesa i Francesa
Camises - Corbates - Articles Home

Sastreria Univers

Tailleur Sastre

Avda. Carlemany, 79 - Tel. 21286 LES ESCALDES
Vall d'Andorra

Per a un bon servei

*Servei Oficial
únic de
EL OCASO, S.A.*

**Funerària
(Casa Romà)**

Rapidesa.. Economia..

Mercè, 19
Tel. 390309
AGRAMUNT

JOSEP M.ª FOLCH I TORRES MOVIMENT DEMOGRAFIC

(1880 - 1950)

«La llengua és la nacionalitat mateixa.»
(Patriotes hongaresos, s. XIX)

Josep M.ª Folch i Torres, segurament l'escriptor més popular de la seva època, era, a més, un nacionalista convençut, per la qual cosa passà tres anys d'exili a França. El seu nom encara evoca, avui, un doll de sentiments.

La talla literària de l'home de lletres, queda ben reflectada en les seves novel·les socials, naturalistes i psicològiques de les que destaquen, «Aigua Avall», «Joan Endal», «Una vida», etc. Un nou geni literari s'havia despertat per a la llengua catalana i evidentment, les personalitats culturals dels temps (excepcions a part) així ho reconeixien. Malauradament, la societat catalana no estava preparada per a consumir una literatura seriosa d'acord amb el corrent de l'escola europea, a més, solament llegia en català una minoria benestant, per la qual, la novel·la social de l'escriptor, era, en general, un revulsiu.

Tot seguit, Folch i Torres, s'adona de la anormalitat de la nostra cultura alatrencada, veu que mentre no hi hagi una escola catalana normalitzada per els infants i joves, serà endebades que faci una novel·la problemàtica i digna per als grans, perquè, a qui sap llegir-la no li va bé, i a qui interessaria, el gran públic, majoritàriament, no llegeix en català.

Final d'Ambit de Llengua del Congrés de Cultura Catalana: Una jove escriptora, de molta vàlua, deia que una literatura tipus fotonovella, en català, potser era preferible de no tenir-la per l'alienant que resultava; un anomenat escriptor i lingüista li digué, i de seguida es posaren d'acord, que calia aquesta mena de literatura traient-li, això sí, el que pogués tenir d'esgarriador. «Una literatura que gaudeixi d'un mínim de normalitat en la seva vida no té un sol públic, sinó, diversos, la curiositat i gust dels quals han d'ésser diversament servits. El que importa és que l'escriptor atengui, cadascú amb el seu missatge propi, unes lleis generals, bàsiques, de la creació literària», deia Carles Riba. Algú, potser, ha titllat Folch i Torres de fer «contalles», però el cert és que va crear els més diversos temes d'aventures, de l'Oest, policíacques, sentimentals, etc., sense deixar-nos oblidada la literatura per als infants, mantenint, sempre, la dignitat literària.

La literatura per a la qual, Folch i Torres estava ben dotat i que, amb tota segurança, li hauria donat un nom se rrelleu, passava doncs, com hem dit, degut als esclavatges imposats d'anys i panys, un mal moment. En veure la seva gravetat, no dubta ni un moment a renunciar-hi, per a dedicar-se a suplir les endèmiques mancances culturals que el nostre país ha sofert i sofreix en la pròpia llengua. Si no hi havia escola catalana, ell, amb el seu cèlebre Patufet, va fer que a totes les cases del país, riques i pobres, hi lleguessin en català, grans i joves. Va introduir l'escola a cada casa. Aconseguí que, per primera vegada, a la gran majoria de catalans, no se'ls fes estrany de llegir i fins d'escriure en la seva llengua, per a ella, guayà un nombrosíssim públic de tots els estaments socials. Ara, estarien preparats per a la literatura d'alta volada. Dissortadament, la guerra civil dels tres anys, va partir per la meitat la seva gran empresa. (1)

Avui, sembla que haurém de tornar a començar quasi a zero. Dificultats econòmiques, que se solventarien si els catalans haguéssim respost degudament a la subscripció i compra de l'únic diari que tenim en la nostra llengua, fan que es vegi amenaçada la seva continuïtat. És un mal senyal que una comunitat de sis milions de catalanoparlants, pel cap baix, no pugui o no vulgui donar suport al primer rotatiu que tenim en llengua catalana des de fa quasi quaranta anys. «No ens empenyem el català no és al carrer» s'alarma. l'articulista que examina la situació de l'Avui, hi podríem afegir: «I a les cases hi és per convicció o per inèrcia?» És ben trist d'haver-nos de fer aquests palantejaments perquè el cert és que no podem pas donar la culpa al nostre poble, ja que li han faltat tots els mínims indispensables per a poder fer front a una situació d'anormalitat provocada. Però, seria errívol de pensar que fen voleiar banderes i nosant-les als balcons, per la nostra part, ja ho tenim tot resolt i que la infraestructura que veiem que ens fa falta urgentment, ja la farà la Generalitat.

La veritat és, que el país en tots els àmbits i especialment en el de llengua, necessita de l'esforç conscient de tots els ciutadans. Ens adonem, ara que no tenim aquella massa de gent que Folch i Torres va preparar al llarg de tants anys, creant una veritable infraestructura i que, en arribar la Generalitat del 1932, no va tenir problemes seriosos per adaptar-se a la nova situació que creava l'oficialitat de la llengua. Si no hem pogut gaudir d'un ambient que fes possible una tasca similar adaptada al nostre temps, en endavant, amb la Generalitat, tindrem una bona oportunitat per a refer el nostre mtractat país, pensem que, avui, Europa mira astorada la nova estructuració autonòmica d'Espanya, hem de posar el nostre decidit esforç per tal de suplir la falta que tenim d'infraestructures. Tots anem a dins de la mateixa embarcació i si naufragava...

Pere Mora i Giribet

MES DE NOVEMBRE

NAIXEMENTS:

Ricard Gallart i Huguet	> 5
Ovidi Casals i Boixadó	dia 7
Josep Herrera i Díaz	> 10
Àngel Florensa i Garcia	> 13
Basilí Hernández i Pujol	> 21

DEFUNCIONS

Àngel Garcia Rodriguez	81 anys dia 8
Manuel López Laje	67 > dia 19

PLUJA CAIGUDA DURANT EL MES DE NOVEMBRE

Dia 20	16	litres m. ²
> 28	10	>
> 29	0'8	>
> 30	10	>
Total	36'8	litres m. ²

L'Observador: DEUDAT PONT

TAPISSATS DE COTXES I MOBLES TAPICERIA RECASENS

Plaça Pou, 6 Tel. 390140 AGRAMUNT

(1) En una casa ruïnosa d'un poble abandonat, dels molts que hi ha actualment, a Catalunya, degut, en part, a les necessitats dels nous temps i també a una mala planificació administrativa, hi havia, en un calaix, a terra, les Pàgines Viscudes d'en Folch i Torres, d'un Patufet del 1938 i, al costat, una «Hoja de Cupo Obligatorio de Cosecha de Patatas», del 1940, plasmant, d'una manera colpidora, el capgirell que vam sofrir després de la maltempada.

Xocolata

Jolonch

AGRAMUNT

Tramitacions,
Automòbils,
Passaports i
Expedients
en general

**Gestoria
FEIXA**

Sabateria, 6

AGRAMUNT

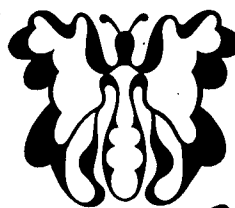
Estació Servei Agramunt

Pista - Terrassa - Piscines - Discoteca - Snack-Bar

Restaurant

Telèfons 390202 i 390802

Secció d'Engràs i Lubrificants

ACAPULCO

**BAR-RESTAURANT
DISCOTECA**

AVDA. DE LERIDA Nº11 **Monzón** (HUESCA)
TEL 40 01 85

Direcció: RAMON INGLÉS (Crích)

li ofereix els serveis de
**RESTAURANT - CAFETERIA
SALA DE FESTES - RESIDENCIA
BARRA AMERICANA**
atessa per belles Senyoretas

FIBAL

Sastreria i Confeccions per a Cavaller i Nens

Plaça del Pou, 14

Telèfon 39 07 36

AGRAMUNT

MAQUINARIA

AGRICOLA

JOSEP MARTORELL

L. COMENCE

PINTOR - DECORADOR

EMPAPERATS - MOQUETES - CORTINATGES

Avda. J. Mestres, 7 - 2.º

AGRAMUNT

Telèfon 39 07 18

L'aigua: Una solució per la Comarca? (VI)

CONCLUSIONS I ALTERNATIVA

... I. — POLÍTICA DE SANEJAMENT ECONÒMIC.

c) Política de preus.

- 1.º Manteniment transitori d'un sistema de preus controlats que afectarà els productes estratègics respecte al cost de la vida...

»VIII. — POLÍTICA AGRÍCOLA, PESQUERA I DE COMERCIALIZACIÓ.

c) Política de preus.

- 2.º S'analtzaran els nivells comparatius de renda del sector agrícola i dels altres sectors mitjançant la corresponent investigació estadística, i es procurarà que les diferències entre aquests nivells no s'incrementin d'ara endavant...

(Del programa econòmic del PACTE DE LA MONCLOA) (1).

Si acceptem com a vàlids els plantejaments de la sèrie d'articles publicats enguany en aquesta mateixa pàgina sobre la comarca secanera del Sió, podríem dir d'ella que:

- no hi ha gent,
- la gent que hi ha, no té diners,
- no es veuen, per ara, perspectives de rendabilitat de les explotacions agrícoles i ramaderes (com podem comprovar, en els acords polítics del PACTE D'ELA MONCLOA solament es planteja l'evitar un augment de les diferències entre les rendes agrícoles i les no agrícoles; la qual cosa vol dir, una plena acceptació o una impossibilitat, com vulguem dir-ne, en millorar la menyspreada situació actual de la pagesia).

Si no tenim, doncs ni gent, ni diners, ni possibilitats de fer-ne, existeix de bon antuvi una incapacitat material per dur a terme qualsevol tipus d'inversió fixa. Més encara. No tan sols pot pensar-se en cap mena d'inversió estructural, vull dir aquelles despeses relacionades amb la financiació d'una part de l'obra de la presa, el canal, les sèquies, els drenatges, etc., en el cas d'un projecte de regadiu, sinó que àdhuc seria del tot impen-sable finançar l'aplanament de les terres o dels sòls, o bé comprar els corresponents equips de recs artificials, en el cas de decidir-se, com hom apuntà, per un model de rec per aspersió. La subsistència del pagès avui, crec que està relacionada directament amb el grau de lògica emprada en qualsevol inversió monetària.

Es pot pensar que la realització de nous recs, no solament no ha d'ésser inviable sinó que, molt al contrari, hauria de fer-se necessari ja que les dificultats econòmiques d'un sector no haurien de paralitzar aquelles necessitats que podrien esdevenir vitals per a d'altres. En tot cas, i centrant la qüestió en els regadius, el que caldria seria revisar les fórmules de distribució de les càrregues econòmiques, però mai pensar en una paralització d'un bé que, segons l'experiència, constitueix una font de riquesa i, per tant, un bé públic. No hi ha dubte que pot ser força encertat aquest raonament.

Hi ha, doncs, alguna alternativa per poder transformar el secà de la nostra comarca en terres regades?

Tots sabem que ens manquen productes agrícoles per poder cobrir les necessitats de consum d'una manera adequada i permanent. Sembla, doncs, que l'increment de les produccions hauria d'ésser una de les mesures de la política econòmica del país. Per tant, seria adient invertir en aquest sector; les inversions en regadius constitueixen la base essencial per augmentar i garantir un nivell determinat de produccions.

Per altra banda, en aquest moments de manca de feina —hi ha massa gent parada— en què l'administració haurà de fer un esforç extraordinari en promoure grans inversions públiques per donar sortida a aquest problema, una política hidràulica i de recs podria ésser un objectiu polític ben vist i, en par, encertat.

Les necessitats de la població, a nivell de productes, i les urgents necessitats de política econòmica, en el sentit de construir per ocupar gent, podrien ser les motivacions més importants per potenciar els projectes de nous recs. Ara bé, cal tenir molt present, per altra part, que la societat no pot ja abusar més del pagès; no pot acceptar-se, per injust; el continuar carregant el pes de les necessitats socials a l'esquena dels més febles, com s'ha fet sempre.

Per tant, cal tenir molt en compte, al meu parer, un parell d'aspectes:

- a) Sila nostra societat té necessitats en potenciar una xarxa de nous regadius per poder nodrir-se millor, cal que s'inverteixin els milions de tots.
- b) Com hem vist, en la circumstància que ens ocupa, no és el pagès el qui demana majoritàriament l'aigua; qui la podria demanar seria la societat en general i, per tant, l'empena escauria a tots per igual.

La tesi, doncs, que es podria assajar davant la necessitat d'una alternativa vàlida per a la nostra comarca de secà, podria definir-se en aquests termes: davant una opció que està per damunt de les possibilitats reals de l'economia pagesa, l'elaboració d'un programa de regadius públics, hauria d'estar estudiat

i evaluat profundament per tots els estaments socials, dintre els quals el protagonisme pagès esdevendria indispensable, i, a la vegada, hauria de finançar-se totalment a través dels pressupostos generals del país, ja que solament el país gaudiria directament i indirecta dels futurs beneficis.

Tots ens podem respondre que no es tracta pas d'una tasca còmoda ni massa de bon fer. Potser sí, però, seguir oblidant la realitat pagesa i, a la vegada, pretendre pagar el seu esforç amb paraules més o menys afalagadores és fer, dia darrera dia, més inviable la subsistència comuna.

Joan NOVELL (

(1) «AVUI», números corresponents als dies 27 d'octubre i 2 de novembre de 1977.

COMENTARIS DEL MES

Per un Agramunt millor

Al mateix temps que el progrés representa aventatges per a tothom, també a vegades, és un problema per la societat d'avui. Així un dels problemes no greus sinó molestos surt a la nostra Vila, no és ni més ni menys que la manca d'obediència als senyals de circulació i és que per una part som massa savis o es fa un abús d'una autoritat incompetent, perquè és lamentable veure certs carrers, on la concurrència de vianants és nombrosa i el perill és constant.

No és agradable contemplar llocs, degudament senyalitzats, i la gent que no miri prim a l'hora d'aparcar o de fer una cursa i és que davant la ineficàcia de les autoritats tot és possible. Perquè hom pensa, són o no són veritat aquests ròtuls?; si no recordo malament, anys endarrera la llei es complia. Per què no avui?

Si mirem un xic endarrera, recordem amb alegria la instal·lació de semàfors, natural davant el creixement del parc automobilístic, cosa encertada i que a «vox populi» era de total aprovació. En principi tot era precaucions i és que com a bon ciutadà es complia amb les regles de circulació, però, desgraciadament, ningú no es recorda ja de les mateixes i observem com quan alguna persona ha de travessar la carretera ha de demanar permís al conductor. Senyors, on s'ha vist això!

Molts pensaran que això es fer mal a algú, però qui pensa així va molt equivocad. Però és que en aquest moments l'home no pot admetre, potser, els interessos creats que en qualsevol sentit de la vida s'ha trobat fins ara i ha arribat l'hora d'expressar-se lliurement en aquest context, tan ric del seu enteniment.

Així, doncs, si volem aconseguir un Agramunt millor, autoritats, veïns i estaments locals hem de treballar amb fe i bona voluntat, aconseguint de la nostra Vila un lloc digne d'admiració, perquè no és agradable parlar amb un foraster i que digui: Com pot ser aquest desordre?

Si, per la nostra part, respectem els llocs senyalitzats i les autoritats fan complir les lleis de circulació tots anirem més bé.

Jaume Cuñat i Mata

Futbol: II Regional

GRUP IX

Francament, si de bon principi, hagués pensat sobre la bona marxa de l'equip, no m'ho hauria cregut, car encara que la boca del gol, costi una mica, la voluntat i punt d'honor que cadascú hi posa val per tot l'altre.

En quant al desenvolupament del mateix,

fins ara, ens és favorable i, naturalment, una de les metes a aconseguir, cara la segona volta, és no distanciar-se massa del grup en cap.

Així continuant amb els resultats, tenim:

30 d'octubre	C.F. Golmés - C.F. AGRAMUNT (Ajornat)
6 de novembre	C.F. AGRAMUNT, 2 - C.F. Tremp, 1
13 de novembre	C.F. Cervera, 0 - C.F. AGRAMUNT, 2
20 de novembre	C.F. AGRAMUNT, 1 - C.F. Arbeca, 0
27 de novembre	C.F. Almacelles, 1 - C.F. AGRAMUNT, 1

Després d'aquesta jornada la classificació queda així:

Lleida	12	8	3	1	26	12	19
AGRAMUNT	12	7	3	2	18	13	17
Balaguer	12	6	5	1	33	13	17
Magraners	13	8	1	4	28	17	17
La Pobla de Cla	13	7	2	4	28	19	16
Mollerusa	12	6	4	2	18	12	16
Golmés	11	6	3	2	30	17	15
Almacelles	13	5	4	4	27	19	14
Organyà	10	6	1	3	25	14	13
Juneda	12	6	1	5	34	23	13
Arbeca	13	5	3	5	22	24	13
Igualada	11	5	2	4	15	17	12
Bellcairenc	12	5	1	6	24	25	11
La Pobla de Segur	13	4	1	8	18	26	9
Bell-lloc	11	2	3	6	13	26	7
Cervera	12	3	1	8	7	28	7
Torrefarrera	10	2	2	6	13	21	6
Tremp	12	2	2	8	11	22	6
Montoliu	12	2	2	8	11	23	6
Albesa	10	0	2	8	4	35	2

L'equip local figura també amb 5 positius.

COMENTARI:

C.F. Golmés - C. F. AGRAMUNT
Aquest partit fou ajornat per falta de la força pública.

C.F. AGRAMUNT, 1 - C.F. Tremp, 1
Un equip visitant que a la vista semblava fluix, presentà més guerra de la prevista, a pesar del gran domini local, no es feia efectiu el mateix però al final la lògica acabà per imposar-se.

C.F. Cervera, 0 - C.F. AGRAMUNT, 2
Aquests partits on el contrincant a «priori» és inferior basat en el seu lloc en la classificació, són motiu de massa confiança per part de l'equip visitant, però el nostre equip escamat d'altres vegades no ha caigut en la trampa i sota un vent infernal ha portat el partit pel camí de la victòria.

C.F. AGRAMUNT, 1 - C.F. Arbeca, 0
En cada partit celebrat, o pluja o vent o gel, perquè dels partits disputats, quants n'hem vist on la tardé fos esplèndida o almenys agradable? I ho obstant el nostre equip es desenvolupa bastant bé davant les adversitats climatològiques.

C.F. Almacelles, 1 - C.F. AGRAMUNT, 1
De veritat ens feia por d'anar en aquest camp, perquè era un equip experimentat en eixa categoria i psicològicament estàvem mentalitzats per aconseguir la victò-

ria. El nostre equip davant aquesta circumstància lluita durant els noranta minuts; i el resultat, fins a un minut del final assenyalava un 0-1 a favor dels nostres colors.

GOLEJADORS LOCALS

Pampalona	5	gols
Pintó	4	»
González	4	»
Cazalla	4	»
Herminio	1	»
Garrido	1	»

CAMPIONAT DE JOVENILS: III DIVISIÓ

Un semblant a l'equip gran està passant al petit i és que la manca de gols és evident, però malgrat aquest, digem-ne, lapsus, el nostre representant de la mà del seu preparador, senyor Magí Galceran va conquerint victòries, dins i fora de casa, que això és l'important. També seguint l'ordre de partits, tenim els següent resultats:

30 d'octubre	C.F. AGRAMUNT, 1 - C.F. Juneda, 0
	Gol d'Esteve (Bürgos)
1 de novembre	Partit ajornat: Vilanovense, 1 - C. F. AGRAMUNT, 2
	Gols de Pedrós i Esteve.
6 de novembre	C. F. Almenar, 2 - C. F. AGRAMUNT, 1
	Gol de Barbero.
13 de novembre	C. F. AGRAMUNT, 2 - C. F. Alcarràs, 1
	Gols d'Esteve i Martínez.
20 de novembre	C. F. Arbeca, 0 - C. F. AGRAMUNT, 1
	Gol d'Esteve.
27 de novembre	C. F. AGRAMUNT, 1 - C. F. Termens, 0
	Gol de Farré.

Jaume Cuñat i Mata

Comerç JOAN ESCOLA

Guimerà, 3 AGRAMUNT

ATENCIÓ

Per inventari anual
romandrem TANCATS els
dies 24 - 27 d'aquest mes.

Feu previsió de les vostres
necessitats i perdoneu
les molèsties.

Mercès

El Municipi

L'Ajuntament Ple i la Comissió Municipal Permanent, en sessions celebrades durant el passat mes de Novembre, adoptaren els següents acords:

SUPLEMENT DE CRÈDIT:

Es dona compte de l'expedient de suplement de crèdit dins de les partides del Pressupost Ordinari i remissió de còpies del mateix a l'Illim. Sr. Delegat d'Hisenda i a l'Iltre. Sr. Cap Provincial del Servei d'Inspecció i Assessorament de les Corporacions Locals.

LLICÈNCIES D'OBRES.

Al Sr. Xavier Santamaria Pascual, obres interiors acondicionament baixos carrer Sió, 15.

Al Sr. Jaume Figuera Vilanou, per a la construcció de fonaments i tancat al pati situat al Camí dels Horts.

Vicent Escolà Cuañat, la construcció d'un cobert al Camí de les Eres.

Al Sr. Joan Solans Tohá, per a tancar pati part de darrera casa situada al carrer Institut.

Al Sr. Guillem Viladot, i Sr. Cristòfor Martin, arrebossat de la parèl lateral de la casa al carrer Sió.

Al Sr. Joan Bovet Orrit, obres interiors a la casa situada a l'Avda J. Mestres.

Al Sr. Tomàs Figuera Bonet, obres interiors en casa Raval de Puigverd.

Al Sr. Agustí Corrales Fontova, col·locació senyal gual permanent a l'Avda. Jaume Mestres.

Al Sr. Joan Batalla Llordés, col·locació senyal gual permanent a l'Avda. Jaume Mestres.

Al Bisbat d'Urgell, construcció de baixos i tres plantes amb dues vivendes per planta, a l'actual edifici situat entre els carrers St. Joan i Congregació.

Al Sr. Antoni Sorribes Guixé, construcció d'una vivenda de Renda Limitada, Grup 1.º a la partida Clos.

Al Sr. Jaume Codina Marquilles, construcció d'un cobert darrera de la casa situada en Afores.

Al Sr. Josep Viladrich Ribera, la construcció d'un nou pis al carrer Institut.

PRESES D'AIGUA.

A la Sra. Teresa Carulla Torres, dret junció pati Extramurs Sta. Esperança.

Al Sr. Ferran Ribera Herbera, dret junció camí Safareigs.

Al Sr. Antoni Sorribes Guixé, dret junció casa partida Clos.

CLAVEGUERAM.

A la Sra. Teresa Carulla Torres, als Extremurs Sta. Esperança.

Al Sr. Ferran Ribera Herbera, al camí Safareigs.

Al Sr. Antoni Sorribes Guixé, pati partida Clos.

OBERTURA ESTABLIMENTS.

Al Sr. Francesc Massana Batalla, instal·lació d'un taller de ferreria al Camí de les Eres.

RÈTOLS.

Al Sr. Domènec Vilanova Bertran, col·locació rètol tenda carrer Guimerà, 13

Al Sr. Josep Salguero Martin, col·locació rètol tenda carrer Sabateria.

A la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, col·locació rètol carrer de Sió.

COMPTE I FACTURES.

Se n'aprovaren diverses per un import total de 1.213.428 pessetes.

De Correus, hem rebut el següent comunicat:

PER UN CORREU MILLOR

La classificació i repartiment de la correspondència, és un servei que exigeix la col·laboració de tots.

QUAN ESCRIGUI UNA CARTA, O BE FACI IMPRIMIR TARGETES PERSONALS, O PAPER COMERCIAL, POSI-HI L'ADREÇA COMPLETA:

- NOM I COGNOM.
- CARRER I NUMERO
- PIS I PORTA
- CIUTAT DISTRICTE POSTAL

Per a que la correspondència arribi més ràpidament en benefici del destinatari i del carter

POSI BEN CLAR, A LA SEVA BÚSTIA, EL PIS I LA PORTA, DEL SEU DOMICILI.

El fet Religiós a l'Escola

Avui sembla que la societat espanyola passa d'un estat dictatorial a un estat democràtic, no tenim ja cap dictadura, però tampoc tenim encara una societat plenament democràtica. Sembla que estem fent el camí per arribar a aconseguir un Estat democràtic amb tots els seus fruits. I en aquest camí cap a la democràcia hi ha moltes coses i aspectes que haurien de canviar dins el camp de l'ensenyament. Voldria fer unes reflexions sobre l'ensenyament religiós, que com ensenyant, fa molt de temps que m'estic fent.

Durant els darrers quaranta anys l'ensenyament de l'assignatura de religió en els centres on s'estudiava el batxiller, estava completament monopolitzada per l'Església, i no solament la Religió sinó quasi tot l'ensenyament, fets completament normals, si tenim en compte, que l'Església espanyola combregava del tot amb les idees feixistes del general Franco i aquest agraït, els permetia el control ideològic-religiós dels estudiants que passàvem per tots els centres educatius. Un control que arribava fins i tot, al punt, ho dic per pròpia experiència, d'amenaçar i coaccionar a l'alumne amb el «suspens» si no anava a missa o es negava a fer «d'escolanet» a la Parròquia el dia d'alguna solemnitat cristiano-catòlica.

Aquest control de l'ensenyament a casa nostra per part de l'Església, va minvant. Avui la nostra Església sembla que es va allunyant dels postulats franquistes, ja no hi ha aquella identitat entre l'Estat i l'Església dels temps passats. El sant Pare Joan XXIII i el Concili Vaticà II van fer obrir una mica els ulls a alguns religiosos i creients del nostre país. Malgrat tot, encara en tots els centres d'ensenyament continua havent-hi l'assignatura de Religió que els alumnes han de superar combreguin o no combreguin amb les idees que els dicta el professor. És clar que avui, de la religió en diuen «Cultura religiosa», és a dir, intenten enfocar el tema en distints aspectes: història de les religions, importància del fet religiós en les civilitzacions, atansament progressiu a les altres creences, etc., però el control i difusió d'aquesta cultura religiosa continua essent monopolitzada pels capellans, vicaris o mossens. I jo em pregunto, partidari com sóc d'una escola laica on es manifestin i s'expliquin als alumnes les diverses formes de pensar tant polítiques com religioses, com podrà ésser donada una cultura religiosa autèntica i imparcial als nostres estudiants si aquesta és impartida per un senyor, el qual, està del tot compromès amb una determinada actitud religiosa? Vulgui o no vulgui, al fons, aquests senyors tiraran l'aigua cap al seu molí. No estic pas en contra de l'ensenyament de la cul-

tura religiosa als nostres centres tal com realment hauria d'ésser, però sí que estic en total desacord que aquesta cultura sigui impartida pels senyors que actualment ho fan, així com que els textos emprats pels alumnes estiguin orientats i escrits pels membres d'una determinada Església, per la raó esmentada abans de poca objectivitat.

A més crec que molts, no tots per sort, dels capellans que donen l'assignatura de cultura religiosa, aquesta és per ells només una excusa per continuar exercint aquest monopoli ideològic-religiós del que parlàvem abans. Penso també que molts no tenen la capacitat i adequada preparació cultural, pedagògica i psicològica per trasmetre cultura i per al tracte i relació constant amb l'alumne. Cal recordar ací que molts dels nostres llicenciats amb històries estan sense feina, els manca un lloc de treball, el qual és ocupat per aquests religiosos. Penso que la feina d'aquests és dir missa i administrar els Sacraments, que per això cobren un sou de l'Estat i una quantitat de diners gens despreciable per alguns dels seus serveis (noces, bateigs, enterraments, etc.).

Dins el context actual de l'ensenyament religiós, voldria fer esment d'un altre fet: si l'ensenyament religiós és impartit en un Institut per un senyor que li manca una objectivitat amb el tema que està explicant, l'alumne emparant-se amb la llei de llibertat religiosa, hauria de poder renunciar a l'estudi de l'assignatura de religió, és a dir, no obligar-lo a combregar amb allò que ell no creu, amb la coacció o l'amenaça d'un «suspens» a final de curs, la qual cosa li pot representar no arribar a aconseguir els estudis de BUP i barrar-li el pas a la Universitat. I tot per opinar diferent del senyor que dona les classes, que dit de passada no és infalible. Això no pot ésser. Això és anar en contra dels més elementals drets de la persona. Això és voler dir: qui pensa així és molt bo «sobresaliente», qui no hi pensa és dolent «insuficiente», com en els millors temps del franquisme, sense tenir en compte la capacitat intel·lectual i de raonament de l'alumne, el qual es converteix a la llarga en un ente adoctrinat però no educat, en un dictador en potència.

El problema és greu, crec que tots, pares, educadors i alumnes, hem de lluitar per aconseguir als nostres centres d'ensenyament un laïcisme, amb tot el que comporta aquest concepte, d'una igualtat de tracte en l'ensenyament de totes les doctrines religioses com de tots els pensaments polítics, però impartits amb la màxima objectivitat. Reflexionem-hi.

Miquel Aguilà i Barril